

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki Çocuk Cinayetleri Üzerine Düşünceler: Sistematik Derleme Çalışması

Thoughts on Child Murders in Turkish Republic of Northern Cyprus: Systematic Review Study

 Zihniye OKRAY^a

^aLefke Avrupa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefke, KKTC

ÖZET Aile içinde yaşayan bireylerin sevgi, güvenlik ve korunma ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra toplumsallaşma ve sosyalleşme süreçlerinde de önemlidir. Diğer taraftan aile üyeleri için tehlikeli ve bazı durumlarda ölümcül de olabilmektedir. Aile içi şiddetin en uç boyutu olarak değerlendirilebilecek olan aile içi cinayet olguları insanlık tarihi kadar eski, bir o kadar da tüyler ürperticidir. Aile içi cinayetlerde mağdur ya da fail çocuk olunca, toplumsal bir örselenme ve infiale yol açmaktadır. Aile içerisindeki cinayetler farklı psikososyal stresörlere bağlı olarak ortaya çıkabilmelerinin yanı sıra aile üyelerinin sahip oldukları ruhsal bozukluklar da önemli etkenler arasında sayılabilir. Özellikle aile içi çocuk cinayetlerinin oluşmasında bazı risk faktörleri bulunmaktadır. Bu risk faktörlerini; ebeveynlere bağlı riskler, aile yapısı, aile çevresi, toplumsal ve kültürel normlara bağlı riskler olarak sınıflamak mümkündür. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) nispeten küçük popülasyonu ve az sayıdaki şiddet olayı ile yaşanılması güvenli sayılabilecek bir ülkedir. 2010 yılından bu yana KKTC'de fail ve/veya mağdurun çocuk olduğu 4 cinayet; maternal filisid, paternal filisid ve çifte parisid şeklinde gerçekleşmiştir. KKTC'de gerçekleşen bu dört cinayet olgusu ilgili alan yazın ışığında tartışılmıştır. Sonuç olarak özellikle yetersiz ekonomik kaynaklar, parçalanmış ailelerde yetişmiş olmak, çocukların anne-babanın ilgisinin kaybedileceği ya da bölüneceği ile ilgili endişeler, eski eşten intikam alma isteği, sosyal yalıtılmışlık, alkol/madde kötüye kullanımı gibi etkenlerin maternal ve paternal filisid olgularında öne çıktığı ve son olarak da çifte parisid olgusunda da ateşli silahlara erişimin kolaylığının cinayetlere yol açtığı görülmüştür.

ABSTRACT Families usually meets the needs of love, security and protection for their members, also performs important duties in socialization processes. On the other hand, it can also be dangerous for family members and in some cases fatal. Cases of domestic murder, which can be considered as the most extreme dimension of domestic violence, are as old as human history and they were horrifying acts. Especially in the cases of domestic murders when the victim or the perpetrator was a child it results trauma and indignation upon the society. In addition to the psychosocial stressors, mental disorders suffered by family members are among the important factors of child murders in family. There are some risk factors, especially in the occurrence of domestic child homicides. It is possible to classify these risk factors as; risks related to parents, family structure, family environment and social cultural norms. Northern Cyprus is a country that can be considered safe to experience with its relatively small population and a small number of violent incidents. In domestic murders, when the victim or perpetrator is a child, they causes social trauma and indignation. Since 2010, there have been 4 murders in Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) where the perpetrator and the victim were a child. These murders are cases that can be evaluated as siblicide, maternal filicide, paternal filicide and double parricide. These four murder cases in TRNC have been discussed in the light of the relevant literature. As a result of this study it can be considered that especially inadequate financial resources, children raised in broken families and concerns about parental interest will be lost or shared, factors such as revenge against the ex, social dissection, alcohol/substance abuse come to the forefront in maternal and paternal filicide cases, and finally, in the case of double parricide the ease of access to firearms has caused the murders to occur.

Anahtar Kelimeler: Siblisid; filisid; paternal filisid; maternal filisid; çifte parisid

Keywords: Siblicide; paternal filicide; maternal filicide; double parricide

Aile, üyeleri olan bireylere sevgi, korunma, bakım ve güven veren güçlü bağların kurulmasıyla birlikte aidiyet duygusunu ve bir topluluğun parçası

olma özelliklerini aktaran en küçük sosyal birimdir. Ailenin; biyolojik, psikolojik, eğitim, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevleri bulunmaktadır.¹ Aile ve

Correspondence: Zihniye OKRAY

Lefke Avrupa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefke, KKTC/TRNC

E-mail: zokray@eul.edu.tr

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Forensic Medicine and Forensic Sciences.

Received: 26 Feb 2021

Received in revised form: 06 Apr 2021

Accepted: 09 Apr 2021

Available online: 16 Apr 2021

2619-9459 / Copyright © 2021 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

işlevleri incelendiğinde; bakım, korunma ve güvenlik ihtiyaçlarının karşılanması ve sosyalleşme/toplum-sallaşma süreçlerinde önemli bir birim olması, aile üyeleri için en tehlikeli ortam olması gerçekliğini de dışlamamaktadır. İnsanlık tarihine yön veren ve topluma karşı işlenen suçlar da yine aile bireyleri arasında gerçekleşmiştir. İnsanlık tarihinde bilinen ilk cinayet Âdem ve Havva'nın oğullarından Habil'in kardeşi Kabil'i öldürmesidir.² İnsanlık tarihinde aile içi cinayetler, sadece Habil ve Kabil'de olduğu gibi kardeşlerin birbirini öldürmesiyle sınırlı değildir. Psikanalitik kuramın kurucusu olan Sigmund Freud'un "Totem ve Tabu" ve "Hz. Musa ve Tektarıncılık" kitaplarında oğullar tarafından babanın öldürülmesi kuramsal çerçeve içerisinde anlatılır.³ Daha sonra tragedya olarak da kaleme alınan mitolojik ögelerde de aile içi cinayetlerden bahsedilmektedir. Örneğin Kral Oedipus babası Laios'u ve Kraliçe Medea'da kocasından intikam almak için kendi oğullarını öldürmüştür.^{4,5} Yine Eski Yunan mitolojilerinde çocuklarını yutan Uranos (baba) ve anesinin yardımıyla onu öldüren Kronos'u (oğul) da anmak mümkündür.⁶

Aile içinde gerçekleşen cinayetler fail ve mağdur özelliklerine göre sınıflanmaktadır. Parisidde biyolojik ya da evlat edinme yoluyla sahip olunan ebeveynlerin çocuklar tarafından öldürülmesi olarak adlandırılırken, patriside babanın çocuğu tarafından öldürülmesi, matrisid annenin çocuğu tarafından öldürülmesi ve çifte parriside ise her 2 ebeveynin çocuğu tarafından öldürülmesini tanımlamak için kullanılmaktadır.⁷ Filisid kavramı, çocuğun ebeveynlerinden biri tarafından öldürülmesi olarak tanımlanmaktadır. Filisid, biyolojik, üvey ve de facto ebeveynlikleri kapsamının yanı sıra neonatisid (doğumdan itibaren ilk 24 saat içerisinde öldürülme), infantisid (1 yaşından küçük çocuğun öldürülmesi) kavramlarından farklılaşmaktadır.^{5,8-12} Filisid kendi içinde maternal filisid (annenin çocuğunu öldürmesi) ve paternal filisid (babanın çocuğunu öldürmesi) olarak adlandırılmaktadır.¹³ Aile içerisinde geçen ve bu çalışmaya konu olan bir diğer tür siblisid ise aile içi cinayette kardeşlerin birbirlerini öldürmesi olarak adlandırılmaktadır. Siblisid kavramı da kendi içinde fratrisid erkek kardeşin öldürülmesi ve sororisid de kız kardeşin öldürülmesi olarak tanımlanmaktadır.¹⁴

Dünya çapında 2017 yılında Küresel Hastalık Yükü çalışması verilerine göre yaklaşık 405.000 kişi cinayet nedeni ile hayatını kaybetmiştir. 2017 yılında 5 yaşın altında 11.815 ve 5-14 yaş aralığında ise 10.831 çocuk cinayet nedeni ile ölmüştür. Cinayet nedeni ile gerçekleşen toplam ölümlerin yaklaşık 304.702'si 15-49 yaş aralığındadır.¹⁵ Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin, Dünya Cinayet Çalışması: Çocuk ve Genç Ergenlerin Öldürülmesi raporuna göre 2008-2017 yılları arasında 0-14 yaş aralığındaki yaklaşık 205.153 ve 15-29 yaş aralığında yaklaşık 1.691,869 ergen ve genç erişkin de cinayet kurbanı olmuştur. Yapılan bu gibi çalışmalarda, 1-5 yaş arası çocukların anneleri tarafından aile içi cinayet kurbanı olma risklerinin daha yüksek olduğunu, yaşı daha büyük çocukların ise babaları tarafından cinayet kurbanı olma riski taşıdıkları belirtilmiştir.¹⁶ Özellikle aile içi çocuk cinayetlerinin oluşmasında bazı risk faktörleri bulunmaktadır. Bu risk faktörlerini; ebeveynlere bağlı riskler, aile yapısı, aile çevresi ve toplumsal kültürel normlara bağlı riskler olarak sınıflamak mümkündür.

Ebeveynlere bağlı riskler arasında; ebeveynlerin 1'i ya da her 2'sinin ruhsal bir bozukluk ve/veya alkol/madde bağımlılığı olması.

Aile yapısına bağlı riskler arasında; aile içi şiddetin ve/veya çocuğa daha önce uygulanan fiziksel şiddet öyküsünün bulunması.

Aile çevresine bağlı riskler arasında; evde ateşli silah bulunması veya aile üyelerinin suç örgütleri ile bağlantısının bulunması.

Toplumsal/kültürel riskler arasında ise çocuğun istenmeyen bir gebelik ve/veya tecavüz sonucu doğması ve son olarak da ailenin kültürel olarak toplumsal cinsiyet rolleriyle ilgili pratiklere aşırı bağlı olması olarak sayılabilir.¹⁷

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), nispeten düşük suç oranlarıyla güvenli bir yer olmasına rağmen, 2010 yılından bu yana yaklaşık 60 cinayet suçu gerçekleşmiştir. Bu cinayetler arasında bu çalışmaya da konu olan 4 cinayet özellikle KKTC halında büyük bir örselenme ve infiale yol açmıştır.¹⁸ Mağdurların hayatta olmamalarına rağmen ailelerinin hayatta olmaları, bu çalışma sırasında mağdur ve

faillerin isimlerinin verilmemesi hassasiyetini doğurmuştur. Bu çalışma kapsamında alanyazın ışığında değerlendirilecek olgular, çalışma boyunca vuku bulan tarih göz önünde bulundurularak nitelendirilecektir. KKTC, çocuk cinayeti kavramıyla ilk kez 2010 yılında tanıştı. Daha sonra 2012, 2018 yıllarında 2 çocuk cinayeti ve 2021’de de failin çocuk olduğu bir cinayet daha gerçekleşti. KKTC için alışlageldik olaylar olmamalarından dolayı bu cinayetlerin, aile içi cinayet alanyazını içerisinde değerlendirilmesi bu çalışmanın başlıca amacıdır.

OLGULARIN SUNUMU VE TARTIŞMA

Bu çalışma kapsamında incelenen aile içi cinayet olguları sırasıyla Olgu 1 sibilisid olgusu- fratrisid, Olgu 2 paternal filisid, Olgu 3 maternal filisid-intihar girişimi ve Olgu 4 çifte parriside-intihar olgularıdır. Her bir olgunun aile içi cinayet mağduru olma öyküsü kısaca verilmiş ve ilgili alanyazınla birlikte tartışılmıştır. Olgu 2 ve Olgu 3 filisid çerçevesinde değerlendirildiği için filisidle ilgili genel bir çerçeve çizilip, olgular paternal ve maternal filisid boyutlarıyla olgu sunumu sonunda değerlendirilmiştir.

SİBLİSİD

Olgu 1-Fratrisid

2010 yılında 8 yaşındaki Olgu I, 15 yaşındaki üvey kardeşi tarafından boğularak öldürüldü.

Babası, KKTC’de mevsimlik işçi olarak çalışan Olgu 1 15 yaşındaki üvey kardeşi tarafından parka gidecekleri bahanesiyle bölgede bulunan bir narenciye bahçesi içerisinde boğularak öldürüldü ve cesedi bahçe içerisinde bulunan su havuzuna atıldı. Zanlı daha sonra otostop çekerek polis karakoluna giderek suçunu itiraf etti, tutuklandı ve yargılandı. KKTC’de ıslah evi bulunmamasından dolayı 7 yıl hapislik cezası verildi ve merkezi cezaevine gönderildi. Zanlı yapılan sorgular sırasında babasının, üvey kardeşi olan Olgu 1 ile olan ilişkisini kıskandığı için cinayeti işlediğini söylemişti. Olgu 1’e yapılan otopsi sonucunda ölümün elle boğularak gerçekleştiği bildirilmiştir.

Salmon ve Hehman, sibilisidi (kardeşler arası cinayet) insanlar arasında çok sık rastlanmayan bir

durum olmasına rağmen, kardeşler arası rekabetin en uç noktası olarak tanımlamaktadır.¹⁹ Diem ve Pizarro, ekonomik yetersizlikler ve sosyal yapıdaki bozuklukların aile içi cinayetlerin tetikleyicileri olduğunu vurgulamışlardır.²⁰ Peck ve Heide, aile içindeki uzun süren çatışmaların, ebeveynlerin kardeşler arası yarışmalara göz yummalarının ve aile içi şiddet varlığının, kardeş cinayetlerini tetikleyen en önemli unsurlar arasında olduğunu ifade etmiştir.²¹ Gebo, bilinen cinayet vakaları arasında kardeşler arası cinayet oranının %2 ile sınırlı olduğunu tespit etmiştir.²² Underwood ve Patch, sibilisid olgularında en yaygın olan fail ve kurban ikilisi sıralamasını erkek kardeşler arası (%79,1), erkek kardeş-kız kardeş (%11,9), kız kardeş- erkek kardeş (%8,2) ve kız kardeşler arası (%3,9) olarak belirtmişlerdir.¹⁴ Daly, Wilson, Salmon ve ark. sibilisid olgularında saldırgan ve kurbanın cinsiyetlerinin genellikle erkek olduğu, doğum sırasının sibilisid olgularında belirleyici bir değişken olmadığını her 2’sinin de fail ve kurban olabileceğini bulmuşlardır, fakat incelenen olgularda genellikle büyük erkek kardeşin, küçük erkek kardeşi öldürdüğü bulunmuştur.²³ Peck ve Heide erkek kardeşini öldüren failerin yaşlarını, kız kardeşlerini öldürenlere göre daha büyük bulmuştur.²¹ Kız kardeşler arasındaki sibilisid olgularında, genellikle öldürülenin yaşı daha küçük olarak tespit edilmiştir. Erkeklerin kardeş cinayeti işleme olasılıklarını diğer gruplardan 4 kat daha fazla olarak hesaplamışlardır. Gebo, kardeşler arası sibilisid olgularında 2 kardeşin yaş farkını 5 ya da daha küçük olmasının yaygın görülen bir aralık olduğunu vurgulamıştır.²² Michalski, Russell, Shackelford ve ark., üvey kardeşlerin öz kardeşlere göre daha çok kardeş cinayeti işlediklerini ifade etmişlerdir.²⁴ Üvey kardeşlerin, öz kardeşlere göre cinayeti daha vahşi yöntemlerle işledikleri görülmüştür. Bu yöntemler arasında ağır darp, boğma, künt obje kullanarak öldürme sayılabilir. Aynı çalışmada üvey kardeşlerin, cinayetin ardından daha az pişmanlık ve suçluluk hissettiklerini tespit etmişlerdir.

Salmon ve Hehman’a göre kardeşler arası çatışmanın en önemli nedeni, yetersiz kaynaklar üzerindeki rekabettir.¹⁹ İnsanlar arasında bu yetersiz kaynaklar ebeveynlerin ilgisi, çocuklara ayırdıkları zaman ve maddi imkânlar olarak sayılabilir. Yapılan

çalışmalarda kardeşler arası rekabetin özellikle ortak kullanılan eşyaların varlığı, görece güç arayışı ve ebeveynlerin sunduğu ilginin kişisel algılanma miktarıdır. Kardeşler arası rekabetin en uç boyutu olarak da siblisidi değerlendiren Salmon ve Hehman, kardeşler arası cinayetin öz kardeşlerden çok üvey ya da baba/anne bir kardeşler arasında gerçekleştiğini vurgulamaktadır. Diem ve Pizarro, yetersiz kaynakların olduğu ve kardeşler arası rekabetin çözümlenmediği ortamlarda siblisidin olma olasılığının arttığını, parçalanmış aileler ve bunlara yetersiz ekonomik kaynaklarla birlikte ebeveynlerin yetersiz ilgisi de eklenince kaçınılmaz olabileceğini vurgulamışlardır.²⁰

Olgu 1'in siblisid üzerine yapılan alanyazın incelemesiyle birlikte bazı risk faktörlerini taşıdığı görülmektedir. Olgu 1, *babasının ilgisini kışkırdığı* için üvey kardeşini öldürmüştür. Babanın mevsimlik işçi oluşu, yetersiz ekonomik kaynakların varlığını ve diğer taraftan da Olgu 1'in parçalanmış bir ailede büyüyen bir çocuk olduğunu da unutmamak gerekmektedir. Diğer taraftan siblisid olguları en yaygın şekilde erkek kardeşler arasında olduğu ve özellikle üvey kardeşlerin siblisid olgularında öldürme şeklinin daha çok darp, boğma ve künt obje yaralamalarından kaynaklandığı da bilinmektedir. Olgu 1'in otopsi incelenmesinde de cinayet, elle boğma sonucu gerçekleşmiştir.

FİLİSİD

Filisidi sınıflamaya çalışan başlıca teorisyenler; Resnick, Scott, d'Orban, Bouget ve Bradford ve Guileyardo, Prahlow ve Bernard ve Bourget ve Gagne olarak sıralanabilir. Mugavin, filisid sınıflama sistemlerinin metasentezi isimli çalışmasında adı geçen teorisyenlerin sınıflamalarını incelemiş ve filisid olgularının farklı yaklaşımlar doğrultusunda sınıflandırıldığını ortaya koymuştur.^{8,9,25-29} Mugavin Resnick sınıflamasının motivasyon, Scott sınıflamasının öldürme itkisinin kaynağı, d'Orban sınıflamasının sosyal/psikiyatrik özellikler, saldırı düzeni ve mahkeme emirleri, Bourget ve Bradford sınıflamasının klinik yaklaşım, Guileyardo, Prahlow ve Bernard sınıflamasının tıbbi muayeneye ve Bourget ve Gagne sınıflamasının da dürtüsellik ve nörotransmitter etkinliğine dayalı olarak açıkladıklarını dile getirmiştir.²⁹

En yaygın olarak kabul edilen filisid sınıflaması, Resnicktarafından yapılmış olan motivasyona bağlı filisid sınıflamasıdır. Bu sınıflamaya göre motivasyonlar aşağıdaki gibidir.^{8,30}

1. Akut Psikotik Filisid: Bu gruptaki ebeveynler, hezeyan ve halüsinasyonları doğrultusunda akut psikotik bir atak sırasında cinayet işlerler.

2. Özgezi (Alturistik) Filisid: Çocuğun ağır hasta olduğu durumlarda ya da ebeveynin kendi intiharını planladığı durumlarda, çocuğun acı çekmesini sonlandırmak ya da çocuğu bu dünyada yalnız bırakmak için işlenen cinayetlerdir.

3. İstenmeyen Çocuğa Yönelik Filisid: Çocuğun gayrimeşru, tecavüz sonucu gerçekleşen bir gebelik sonrasında doğmuş olmasından dolayı gerçekleştirilen cinayetlerdir.

4. Kaza Sonucu Filisid: Bu durumda çocuğun ölümü, istismar sonrasında gerçekleşmiştir. Ebeveyn çocuğu öldürmeyi amaçlamamıştır, fakat ağır istismar cinayetele sonuçlanmıştır.

5. Partnerden İntikam Alma: Medea kompleksi olarak da adlandırılan bu tip filisid olgularında, sadakatsiz olduğu düşünülen eş, boşanma sonucu ya da eski eşle hesaplaşmak için yapılan cinayetlerdir.

Dil, Doreleijers ve Schoevers'in filisid üzerine yaptıkları çalışmalarında, çocuklarını öldüren ebeveynlerde birçok akıl hastalığı olduğunu tespit etmişlerdir.³¹ En sık rastlanan akıl hastalığı grubunun, psikotik özellikle birlikte seyreden ya da psikotik özellik göstermeyen duygudurum bozukluğu 2. sırada şizofreni ve bu bozukluklarla eş tanımlı kişilik bozuklukları ve alkol/madde bağımlılığı olduğunu ifade etmişlerdir. Filisid işleyen ebeveynlerin zekâ düzeylerinin de ortalamanın altında olduğu da dikkat çeken başka bir bulgudur.

Resnick'in çığır açıcı çalışmasında, ebeveyni tarafından gerçekleştirilen çocuk cinayetlerinde çocukların ölüm nedenlerinde ilk sırayı kafa travması alırken, boğma/boğulma 2. sırada kesme veya bıçaklama 3. sırada yer almaktadır.⁸ Yüksekten atma, zehirleme, aç bırakma ve ateşli silahla vurma gibi yöntemler uygulansa bile bunların sıklığı diğerlerine göre daha düşüktür.

Friedman ve Friedman, paternal ve maternal filisid olgularında bazı ortak noktalar olduğunu dile getirmiştir.³² Paternal filisid olgularında babalar genellikle 30'lu yaşlarının ortalarında, fiziksel istismar alkol/madde kullanımı/bağımlılığı öyküsü olan bireyler iken, maternal filisid olgularında ise annelerin genellikle düşük sosyoekonomik kaynaklara sahip, sosyal olarak yalıtılmış, aile içi şiddet kurbanı, akıl hastalığı ya da madde kullanım öyküsü gibi ortak özelliklerinin oldukları belirlenmiştir. Friedman, Horwitz ve Resnick, maternal neonantisid olgularında annelerin ortak özelliklerinin ise daha genç yaşlarda, sosyoekonomik olarak yetersiz kaynaklara sahip olan, evli olmayan ve prenatal bakım almayan kadınlar tarafından gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.³³ Bourget, Grace ve Whitehurst, özellikle infantisidin anneler, fakat çocukluk dönemindeki diğer filisidlerin özellikle baba ya da üvey babalar tarafından işlendiğini belirtmişlerdir.³⁴ Bu araştırmacılar paternal filisidin, maternal filisidden daha yaygın olduğunu da belirtmişlerdir. Anneler daha çok kız çocuklarını öldürürlerken, babalar daha çok erkek çocuklarını öldürmektedirler. Yapılan birçok çalışma, ebeveynlerin çocuklarını öldürdükten sonra intihar girişiminde bulduklarını ve birçoğunun da bu girişimlerinde başarılı olduklarını da ifade etmişlerdir.

Olgu 2 Paternal Filisid

2012 yılında 7 yaşındaki Olgu 2 öz babası tarafından tecavüze uğradı, dövülerek öldürüldü ve cesedi çöplüğe atıldı.

Olgu 2'nin anne-babası boşanmış ve baba 2. evliliğini yapmıştır. Olgu 2, annenin de izniyle babanın yanına gönderilmiş ve orada yaşamaya başlamıştır. Baba, verdiği ifadede öz oğlunun yanına gelmesinden sonra 2. eşiyile aralarının açıldığını, odalarını ayırdıklarını ve bu yüzden cinsel arzularını doyurmak için oğluyla cinsel ilişkiye girdiğini bunun birileri tarafından duyulmasından korktuğu için de bulunduğu küçük bahanelerle Olgu 2'yi darp ettiğini söylemiştir. Baba, oğlunun ölmesini istediğini ve olayın gerçekleştiği gün Olgu 2'yi defalarca bayıltana kadar dövdüğünü, küçük çocuğu duvara fırlattığını, bayıldığında soğuk suyun altına sokarak ya da soğan koklatarak ayılıp tekrar dövdüğünü itiraf etmiştir. Olgu 2, aldığı darbeler sonucunda nöbet benzeri ka-

sılmalar sergilemeye başladığında ise onu farklı bir odaya yatırdığını, kendisi de başka bir odaya geçip uyduğunu ve sabah kalktığında ise oğlunun ölmüş olduğunu beyan etmiştir. Baba, üvey anne ve öz amcayla birlikte küçük çocuğun cesedini bir çöplüğe attıktan sonra işlerine gitmişler ve çalışmışlardır. Daha sonra baba, Olgu 2'nin okuluna gidip çocuğun kaybolduğunu, bulunması için yardım edilmesini talep etmiştir. Üvey anne de benzer bir şekilde çocuğun kaybolduğunu, aradıklarını ve komşulara sorduklarını vermiş olduğu ifadesinde dile getirmiştir. Baba, üvey anne ve amca tutuklanarak yargılandı. Baba müebbet hapisle üvey anne ve amca ise beşer yıllık hapisle cezalandırıldı. Olgu 2'nin otopsi sonucunda elle boğularak öldürüldüğü bildirilmiştir.

Bourget ve Gagne, paternal filisid olgularını inceledikleri çalışmalarında babaların cinayette kullandıkları yöntemlerin, annelere göre daha fazla şiddet içerdiğini en sık kullanılan yöntemin ateşli silah, bıçaklama ve ciddi kafa travması olduğu bildirilmiştir.³⁵ Aynı zamanda babalar, yaşı daha büyük olan erkek çocuklarını ciddi istismar sonucunda öldürdüklerini bildirmişlerdir. Bu cinayetlerden sonra babaların intihar etme olasılıkları, annelere göre daha yüksek bulunmuşlardır. Paternal filisid çalışmaları, babaların kendi yaşam öykülerinde çocuk istismarının bulunması, olayın gerçekleştiği dönemde önemli maddi sorunlar, aile içi anlaşmazlıklar, eşin terk edeceğiyle ilgili risk/tehdit/boşanma gibi yaşam stresörlerinin önemli tetikleyiciler olduğunu tespit etmişlerdir.³⁶⁻³⁸ Aynı zamanda paternal filisid, çocuğun davranışını kontrol etme çabası ve cezalandırma ile ilgili olmasının yanı sıra babanın alkol/madde bağımlılığının bulunması da etki eden faktörler arasında sayılmıştır.^{37,38}

Yapılan alanyazın incelemesiyle birlikte Olgu 2'nin çocuğu kontrol etme çabası olarak gerçekleştirilen ve ağır kafa travması ve elle boğma sonucunda ölümün gerçekleştiği görülmektedir. Babanın alkol kullandığı ve olayın vuku bulunduğu gece de alkol almış olduğu babanın ifadesinde mevcuttur. Yine babanın ifadesinde karısıyla sorunları olduğu, aile içinde çözülmemiş çatışmaların varlığı ve eşin babayı terk etmekle tehdit ettiği de görülmektedir. Bu stresörler babanın düşük eğitim ve ekonomik düzeyden

gelmesiyle birleştğinde, Olgu 2'nin bütün risk faktörleri bir araya gelmiş ve cinayet gerçekleşmiştir. Yapılan alanyazın çalışmasında erkek çocukların babaları tarafından cinsel istismara uğradıktan sonra öldürülmesiyle ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Baba-oğul ensesti, alanyazında pek fazla tartışılan bir durum değildir. Bunun en önemli nedeninin ise baba-oğul ensestinin cinsel istismarın diğer türlerinde olduğu gibi adli incelemelerin yetersizliği ve tanı konulmamasından kaynaklandığı tartışılmaktadır.^{39,40} Fakat bu konuda yapılan olgu sunumlarında, baba-oğul ensestinde aile içi bazı özel durumların varlığı bilinmektedir. Langley, Schwartz ve Fairbairn, baba oğul ensestinin babanın intrapsişik sorunlarından kaynaklandığını vurgulamıştır.⁴¹ Dixon, Arnold ve Calestro, baba-oğul ensestinde anne (eş/partner) rolündeki kadının, kocasıyla cinsel ilişkiye girme konusundaki isteksizliği ya da cinsel ilişkiye girmemesinin yanı sıra babada alkol/madde bağımlılığının bulunması ve antisosyal kişilik bozukluğunun da varlığının yol açabileceğini vurgulamışlardır.⁴² Baba-oğul ensestinde Dixon ve ark., anne rolündeki kadının durumun farkında olduğunu, fakat çocuğu korumak için herhangi bir girişimde bulunmadığını da ifade etmişlerdir.⁴² Williams, baba-oğul ensestinin genellikle desorganize ve bağları zayıf ailelerde gerçekleştiğini ve babanın sıklıkla fiziksel şiddete başvuran dürtüsel davranışlarının, neredeyse aile normu olarak kabul edildiği ailelerde ortaya çıktığını vurgulamıştır.⁴³ Awad, baba-oğul ensestinin genellikle alkol kullanımının ardından geldiğini ve alkolün inhibisyonları kaldırdığı için babanın oğlunu cinsel istismara uğrattığını savunmuşlardır.⁴⁴

Olgu 3 Maternal Filisid-İntihar Girişimi

2018 yılında 7 yaşındaki Olgu 3, öz annesi tarafından bıçaklanarak öldürüldü.

Boşanmak üzere olduğu ve ayrı yaşadığı kocasının sosyal medya üzerinden yapmış olduğu bir paylaşımın ardından, birlikte yaşadığı 7 yaşındaki öz oğlu Olgu 3'ü 31 yerinden bıçaklayarak öldürmüştür. Annenin ifadesinde Olgu 3'ü önce evde bulunan bir bıçakla akşam saatlerinde çocuk uyuduğu sırada bir kez bıçaklamış ve sabaha kadar beklemiştir. Sabah

çocuğun ölmediğini ve annesinden onu doktora götürmesi için yardım istemesinin ardından 4'ü öldürücü, 19 adet bıçak yarası ve 12 yüzeysel kesi ile öz oğlunun ölümüne neden olmuştur. Anne, oğlunun öldüğünü anladıktan sonra kulak yanı, göğüs bölgesi ve bileğini keserek başarısız bir intihar girişiminde bulunmuştur. Anne, Olgu 3'ü öldürdüğünü itiraf etmiş, tutuklanmış, yargılanmış ve müebbet hapisle cezalandırılmıştır. Olgu 3'ün otopsi sonucunda 4'ü öldürücü olmak üzere birçok kesici ve delici alet yarasının bulunduğu ve ölüm sebebinin de delici ve kesici alet yaralanmasına bağlı olarak gelişen iç ve dış kanamalar olduğu bildirilmiştir.

Maternal filisid olgularında anneler, genellikle yüksek stres düzeylerine ve olayın gerçekleştiği zaman aralığında sosyal destekten mahrum oldukları birçok araştırma tarafından gösterilmiştir.^{8,9,26,45,46} Maternal filisid olgularının ortak özellikleri arasında; çocuğa bakım veren temel kişinin anne olması, sosyal destekten mahrum olması, gelir düzeyinin düşük olması, süregiden aile içi şiddet kurbanı ya da istismar içeren bir ilişkiye sahip olması, aile üyeleri arasında süregiden ve çözümlenmemiş çatışmaların olması, en önemli tetikleyiciler arasında sıralanmıştır. Psikotik bir rahatsızlığın ya da depresyonun varlığı da anneleri maternal infantiside sürükleyen en önemli etkenler olarak bildirilmiştir.^{26,34,45,46} Olgu 3'ün boşanmak üzere olduğu eşinden intikam almak için gerçekleştirilen bir filisid olgusu olduğu düşünülmektedir. İntikam maternal filisidlerinde yapılan akıl sağlığı muayenelerinde annelerin, kişilik bozuklukları ve intihar eğilimlerinin olduğu belirlenmiştir.^{25,26} Marleau ve Laporte, kurbanın cinsiyetiyle annenin motivasyonu arasında bir eşleştirme yapmış ve kız çocukların özgeci (alturistik) ve erkek çocukların da daha çok intikam motivasyonu ile kurban olduklarını dile getirmişlerdir.⁴⁷ Benzer bir şekilde Loomis'de, maternal filisidin erkek çocuklara yönelmesinin en önemli nedeninin, eski eşten intikam alma motivasyonu olduğunu bildirmiştir.⁴⁸ Olgu 3'ün, maternal filisid kurbanı olma nedeninin ise eski eşin sosyal medya üzerinden yaptığı bir paylaşımın tetiklediği, olayın gerçekleştiği sırada aile içi çatışmaların süregittiği ve annenin sosyal destekten mahrum olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır.

PARİSİD

Parisid, her ne kadar da mitoloji ve edebiyat eserlerinde karşımıza çıksa da bu çalışma kapsamında parisid olgularıyla ilgili klinik alanyazın verilmeye çalışılmıştır. Newhill, ebeveynlerini öldüren bireyleri 4 grup altında değerlendirilmesi gerektiğini savunmuştur.⁴⁹ Bu gruplar; babasını öldüren çocuk ve ergenler, annesini öldüren çocuk ve ergenler, genellikle babasını öldüren erişkin erkekler ve genellikle annesini öldüren erişkin kadınlar olarak sınıflandırılmış ve her bir grubun yaş, cinsiyet, kurban, motivasyon, çevre ve psikopatoloji yönünden farklılık gösterdiğini savunmuştur. D'Orban ve O'Connorpatrisid, olguların genellikle istismarcı babadan intikam almak için genellikle oğulları tarafından gerçekleştirilen cinayetler olduğunu dile getirirken, matriside olgularında ise aşırı baskıcı ve bağımlı ilişkiler içerisindeki öfkeden dolayı kaynaklandığını dile getirmişlerdir.⁵⁰ Diem ve Pizarro, aile yapısındaki bozuklukların filisid ve eş şiddetinde önemli bir etken olduğunu vurgularken, parisid olgularında ise özellikle cinayet işleyenlerin sahip olduğu akıl hastalığının önemini ön plana çıkarmışlardır.²⁰ West ve Feldsher, matrisid ve patrisid olgularında oğulların, anne ve babanı ve suçun ortak özellikleri olduğunu belirtmişlerdir.⁵¹ Matrisid olgularında genellikle olgunlaşmamış bağımlı ve pasif erkekler, aşırı baskıcı, bağımlı annenin varlığıyla birlikte babanın yokluğu ortak özellik iken, patrisid olgularında ise özellikle şizofreni tanısı en sık karşılaşılan ortak özellik olarak belirtilmiştir. Patrisidde babaların özellikleri ise baskıcı, agresif oğluna karşı zalim ve istismarcı olarak dile getirilmiştir. Her 2 olguda da aşırı güç kullanımı ve olayın ardından pişmanlık yerine bir rahatlama hissettikleri bildirilmiştir. Matrisid ve patrisid olgularında cinayet, şizofreni tanısı almış olgular tarafından işlenmişse cinayetin genellikle hezeyanlar doğrultusunda işlenmiş olabileceğinin de akılda tutulması gerekliliği de vurgulanmıştır. D'Orban ve O'Connor, matrisid ve patrisid işleyen kadınların da bazı ortak özellikler sergilediklerini dile getirmişlerdir.⁵⁰ Matrisiddeki kadın profili, genellikle anneye birlikte yaşayan ve annesiyle düşmanca, fakat bağımlı bir ilişki içerisinde olan ve cinayette aşırı güç kullanımı sergileyen kadınlar oldukları, buna karşın patrisidde ise cinayetin

tiran babaya karşı intikam amaçlı olduğu vurgulanmıştır.

Olgu 4 Çifte Parisid-İntihar

2020 yılında 14 yaşındaki Olgu 4, öz annesi ve babasını, babasının ruhsatlı silahıyla uykularında vurarak öldürdü ve ardından intihar etti.

On dört yaşındaki Olgu 4 sabah 03:00 sıralarında emekli astsubay olan babasının beylik tabancasıyla anne ve babasını uykuları sırasında tek kurşunla vurarak öldürmüş, silah sesine uyanan 18 yaşındaki abisine silah doğrultmuş, abinin evden kaçarak komşularından yardım istemesi sırasında da yatağında kendini vurarak intihar girişiminde bulunmuştur. On dört yaşındaki Olgu 4, komşu tarafından evlerinin içinde yaralı şekilde bulunmuş, polis ve sağlık ekiplerinin olay mahalline intikaliyle birlikte hastaneye sevk edilmiş, fakat yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamamıştır. Olayın ardından Olgu 4'ün şiddet ve saldırganlık içeren bilgisayar oyunları oynadığı ve olay günü içerisinde oyun yüzünden 18 yaşındaki abisiyle tartışıp ona bıçak çektiği abinin ifadesinde yer almıştır. Olgu 4'ün otopsisinde sonucunda ateşli silah yaralanmasına bağlı olarak gelişen organ hasarı ve kanamadan dolayı öldüğü bildirilmiştir.

Duncan ve Duncan, ergenlik döneminde ebeveynlerini öldüren olguların bazı ortak özellikler sergilediğini tespit etmiştir.⁵² Bu özellikler arasında ebeveynleri tarafından çocuklara yöneltilen düşmanca ve nefret içeren sözlerin varlığının yanında, ergenlerin dürtü kontrol sorunları olduğu, yoğun öfke ve düşmanlık içeren davranışlar sergiledikleri, provokasyonlara karşı tahammülsüz oldukları, baş edemedikleri durumlara karşı saldırgan çözümlerle karşılık verdikleri ve ateşli silahlara ulaşılabilirlik imkânlarının olduğunu dile getirmişlerdir. Myers ve Vo, ergen parisid olgularının büyük bir bölümünde kronik ve ciddi çocuk istismarına bağlı olarak gelişen örseleyici yaşantıya bağlı gerginlik bozukluğu tespit etmişlerdir.⁵³ Cinayetlerin genellikle aile evlerinde, ebeveynlerin beklemedikleri bir anda ve ebeveynlerin sahip olduğu bir ateşli silahla gerçekleştirdiklerini de vurgulamışlardır. Fegadel ve Heide, çifte parisid olgularında cinayet işleyenlerin genellikle 12-43 yaş aralığında erkek çocuklar olduğunu tespit etmiş-

tir.⁵⁴ On yedi ve altında çifté parisid olgusuna çok sık rastlanmadığı da araştırmanın bulguları arasındadır. Büyük, Kurnaz, Eke ve ark., parisid olgularının genellikle 12-18 yaş aralığındaki erkek ergenler tarafından işlendiğini tespit etmişlerdir.⁵⁵ Ateşli silahların ve bıçakların cinayet aleti olarak kullanıldığı ve parisid olgularında uzun süreli aile içi fiziksel istismarın varlığının söz konusu olduğunu ifade etmişlerdir.

Olgu 4, çifté parisid ve intihar olgusu olarak değerlendirilmiştir. Olgu 4'ün 14 yaşında bir ergen olarak dürtüsel davranışları ve yetersiz problem çözme becerileriyle birlikte babasına ait silahla cinayet işlemiş ve ardından da intihar etmiştir. Alanyazın incelenmesinde de bahsedildiği gibi ateşli silahlara erişimin kolay olması, parisid olgularında önemli bir risk faktörüdür. Babanın astsubay emeklisi olması, otoriter bir aile yapısının varlığı savını ön plana çıkarabilir. Fakat bu olguyla ilgili olarak detaylı bilgiye sahip olmadığımız ve olgunun da intihar etmiş olmasından dolayı daha ileri bir çözümleme yapılması mümkün değildir.

SONUÇ

KKTC, küçük nüfusu ve nispeten düşük suç oranlarıyla dikkat çeken bir ülkedir. Çocukların fail ya da mağdur olduğu cinayet olguları, sadece KKTC'de değil, dünyada büyük infiale yol açmaktadır. Aile, çocuğa bakım ve güven veren bir sosyal birim olma özelliğini özellikle aile içi şiddet ve cinayet olgularında kaybetmektedir. Aile içi çocuk cinayetleriyle ilgili alanyazın çalışmasıyla birlikte bu 4 cinayet olgusunun nedenleri ve aile içi dinamikleri ele alın-

maya çalışılmıştır. Dört olguda da alanyazınla uyumlu risk faktörleri ortaya çıkmıştır.

Özellikle siblisid olgularında yetersiz maddi kaynaklar, parçalanmış ailelerde yetişen çocuklar ve ebeveyn ilgisinin kaybedileceği veya paylaşılacağıyla ilgili endişeler cinayetin motivasyonunu oluştururken, maternal ve paternal filisid olgularında eski eşten intikam, sosyal desteksizlik, alkol/madde bağımlılığı gibi faktörler ön plana çıkmakta ve son olarak da çifté parisid olgusunda da ateşli silahlara erişimin kolaylığı cinayetin gerçekleşmesine neden olduğu görülmüştür.

Bu çalışmanın siblisid, filisid ve parisidle ilgili alanyazını bir arada sunması açısından bir boşluğu doldurduğu düşünülmektedir. Diğer taraftan neonantisid ve infantisid olgularından bahsetmemesi de en büyük sınırlılığı olarak sayılabilir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Bu çalışma tamamen yazarın kendi eseri olup başka hiçbir yazar katkısı alınmamıştır.

KAYNAKLAR

1. Kır İ. Toplumsal bir kurum olarak ailenin işlevleri. [The functions of family as a social institution]. *Electronic Journal of Social Sciences*. 2011;10(36):381-404. [Link]
2. Bayrak Kaya E. Hâbil ve Kâbil kıssası ve minyatür sanatına yansımaları. [Tale of Cain and Abel and its reflections on art of miniature]. *Motif Akademik Halkbilimi Dergisi*. 2020;13(29):346-63. [Crossref]
3. Freud S. Dinin Kökenleri. Kapkın AT, ed. 1. Baskı. İstanbul: Payel Yayınları; 2002.
4. Albasan I. Yunan mitolojisine psikanalitik bir yaklaşım. [A psychoanalytic approach to Greek mythology]. *Homeros*. 2019;2(3):95-102. [Crossref]
5. Kırıcı GS, Yalçın Cömert HS, Özer E. Anne-çocuk cinayetleri: medea kompleksi. [Mother-child homicides: medea complex]. *Adli Tıp Bülteni*. 2017;22(2):130-3. [Crossref]
6. Özer E, Tokdemir MB, Yıldırım A, Koçak U, Bütün C, Enginyurt Ö. Mitolojide çocuk istismarı olguları. [Child abuse cases in mythology]. *Cumhuriyet Med J*. 2014;36:111-5. [Crossref]
7. Di Vella G, Grattagliano I, Romanelli MC, Duval JB, Catanesi R. The tragic tale of a father and son: an unusual patricide. *Clin Ter*. 2017;168(3):e173-7. [PubMed]
8. Resnick PJ. Child murder by parents: a psychiatric review of filicide. *Am J Psychiatry*. 1969;126(3):325-34. [Crossref] [PubMed]
9. d'Orbán PT. Women who kill their children. *Br J Psychiatry*. 1979;134:560-71. [Crossref] [PubMed]
10. Adinkrah M. When parents kill: an analysis of filicides in Fiji. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. 2001;45(2):144-58. [Crossref]
11. Koenen MA, Thompson JW Jr. Filicide: historical review and prevention of child death by parent. *Infant Ment Health J*. 2008;29(1):61-75. [Crossref] [PubMed]
12. Debowska A, Boduszek D, Dhingra K. Victim, perpetrator and offense characteristics in filicide and filicide-suicide. *Aggression and Violent Behavior*. 2015;21:113-24. [Crossref]
13. Liem M, Koenraadt F. Filicide: a comparative study of maternal versus paternal child homicide. *Crim Behav Ment Health*. 2008;18(3):166-76. [Crossref] [PubMed]
14. Underwood RC, Patch PC. Siblicide: a descriptive analysis of sibling homicide. *Homicide Studies*. 1999;3(4):333-48. [Crossref]
15. GBD 2017 Causes of Death Collaborators. Global, regional, and national age-sex-specific mortality for 282 causes of death in 195 countries and territories, 1980-2017: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2017. *Lancet*. 2018;392(10159):1736-88. Erratum in: *Lancet*. 2019;393(10190):e44. Erratum in: *Lancet*. 2018;392(10160):2170. [PubMed] [PMC]
16. UNODC. Global study on homicide 2019. Vienna: United Nations; 2019. [Link]
17. Deveci SE, Açık Y. Çocuk istismarı nedenlerinin incelenmesi. [Causes of child abuse]. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*. 2003;12(4):396-405. [Link]
18. Kıbrıs Gazetesi [İnternet]. © 2021 Kıbrıs Gazetesi. [Erişim tarihi: 17.01.2021]. Karagözlü A. Cinayet rakamları endişe verici. Erişim linki: [Link]
19. Salmon C, Hehman J. The evolutionary psychology of sibling conflict and siblicide. In: Shackelford T, Hansen R, eds. *The Evolution of Violence (Evolutionary Psychology)*. New York, NY: Springer; 2014. p.137-57. [Crossref] [PubMed]
20. Diem C, Pizarro JM. Social structure and family homicides. *J Fam Viol*. 2010;25:521-32. [Crossref]
21. Peck JH, Heide KM. Juvenile Involvement in fratricide and sororicide: an empirical analysis of 32 years of U.S. arrest data. *J Fam Viol*. 2012;27(8):749-60. [Crossref]
22. Gebo E. A contextual exploration of siblicide. *Violence Vict*. 2002;17(2):157-68. [Crossref] [PubMed]
23. Daly M, Wilson M, Salmon CA, Hiraiwa-Hasegawa M, Hasegawa T. Siblicide and seniority. *Homicide Studies*. 2001;5(1):30-45. [Crossref]
24. Michalski RL, Russell DP, Shackelford TK, Weekes-Shackelford VA. Siblicide and Genetic Relatedness in Chicago, 1870-1930. *Homicide Studies*. 2007;11(3):231-7. [Crossref]
25. Scott PD. Parents who kill their children. *Med Sci Law*. 1973;13(2):120-6. [Crossref] [PubMed]
26. Bourget D, Bradford JM. Homicidal parents. *Can J Psychiatry*. 1990;35(3):233-8. [Crossref] [PubMed]
27. Guileyardo JM, Prahlow JA, Barnard JJ. Familial filicide and filicide classification. *Am J Forensic Med Pathol*. 1999;20(3):286-92. [Crossref] [PubMed]
28. Bourget D, Gagné P. Maternal filicide in Québec. *J Am Acad Psychiatry Law*. 2002;30(3):345-51. [PubMed]
29. Mugavin ME. A meta-synthesis of filicide classification systems: psychosocial and psychodynamic issues in women who kill their children. *J Forensic Nurs*. 2005;1(2):65-72. [Crossref] [PubMed]
30. Resnick PJ. Murder of the newborn: a psychiatric review of neonaticide. *Am J Psychiatry*. 1970;126(10):1414-20. [Crossref] [PubMed]
31. Dil LM, Doreleijers TAH, Schoevers RA. Filicide; psychiatrische aspecten van kinderdodig door ouders - een literatuuroverzicht. *Tijdschrift voor Psychiatrie*. 2008;50(5):263-72. [Link]
32. Friedman SH, Friedman JB. Parents who kill their children. *Pediatr Rev*. 2010;31(2):e10-6. [Crossref] [PubMed]
33. Friedman SH, Horwitz SM, Resnick PJ. Child murder by mothers: a critical analysis of the current state of knowledge and a research agenda. *Am J Psychiatry*. 2005;162(9):1578-87. [Crossref] [PubMed]
34. Bourget D, Grace J, Whitehurst L. A review of maternal and paternal filicide. *J Am Acad Psychiatry Law*. 2007;35(1):74-82. [PubMed]
35. Bourget D, Gagné P. Paternal filicide in Québec. *J Am Acad Psychiatry Law*. 2005;33(3):354-60. [PubMed]
36. Lucas DR, Wezner KC, Milner JS, McCann TR, Harris IN, Monroe-Posey C, et al. Victim, perpetrator, family, and incident characteristics of infant and child homicide in the United States Air Force. *Child Abuse Negl*. 2002;26(2):167-86. [Crossref] [PubMed]
37. Marleau JD, Poulin B, Webanck T, Roy R, Laporte L. Paternal filicide: a study of 10 men. *Can J Psychiatry*. 1999;44(1):57-63. [Crossref] [PubMed]
38. Adinkrah M. Men who kill their own children: paternal filicide incidents in contemporary Fiji. *Child Abuse Negl*. 2003;27(5):557-68. [Crossref] [PubMed]
39. Yıldırım A, Özer E, Bozkurt H, Özsoy S, Enginyurt O, Evcuman D, et al. Evaluation of social and demographic characteristics of incest cases in a university hospital in Turkey. *Med Sci Monit*. 2014;20:693-7. [Crossref] [PubMed] [PMC]
40. Gomes V, Jardim P, Taveira F, Dinis-Oliveira RJ, Magalhães T. Alleged biological father incest: a forensic approach. *J Forensic Sci*. 2014;59(1):255-9. [Crossref] [PubMed]
41. Langley DG, Schwartz MN, Fairbairn RH. Father-son incest. *Compr Psychiatry*. 1968;9(3):218-26. [Crossref] [PubMed]
42. Dixon KN, Arnold LE, Calestro K. Father-son incest: underreported psychiatric problem? *Am J Psychiatry*. 1978;135(7):835-8. [Crossref] [PubMed]
43. Williams M. Father-son incest: a review and analysis of reported incidents. *Clin Soc Work J*. 1988;16:165-79. [Crossref]

44. Awad GA. Father-son incest: a case report. *J Nerv Ment Dis.* 1976;162(2):135-9. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
45. Haapasalo J, Petäjä S. Mothers who killed or attempted to kill their child: life circumstances, childhood abuse, and types of killing. *Violence Vict.* 1999;14(3):219-39. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
46. McKee GR, Shea SJ. Maternal filicide: a cross-national comparison. *J Clin Psychol.* 1998;54(5):679-87. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
47. Marleau JD, Laporte L. Gender of victims and motivation of filicidal parents: is there a relationship? *Can J Psychiatry.* 1999;44(9):924-5. [[Pubmed](#)]
48. Lomis MJ. Maternal filicide: a preliminary examination of culture and victim sex. *Int J Law Psychiatry.* 1986;9(4):503-6. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
49. Newhill CE. Parricide. *Journal of Family Violence.* 1991;6(4):375-94. [[Crossref](#)]
50. d'Orbán PT, O'Connor A. Women who kill their parents. *Br J Psychiatry.* 1989;154:27-33. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
51. West SG, Feldsher M. Parricide: characteristics of sons and daughters who kill their parents. *Current Psychiatry.* 2010;9(11):20-38. [[Link](#)]
52. Duncan JW, Duncan GM. Murder in the family: a study of some homicidal adolescents. *Am J Psychiatry.* 1971;127(11):1498-502. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
53. Myers WC, Vo EJ. Adolescent parricide and psychopathy. *Int J Offender Ther Comp Criminol.* 2012;56(5):715-29. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
54. Fegadel AR, Heide KM. Offspring-perpetrated familicide: examining family homicides involving parents as victims. *Int J Offender Ther Comp Criminol.* 2017;61(1):6-24. [[Crossref](#)] [[Pubmed](#)]
55. Buyuk Y, Kurnaz G, Eke SM, et al. Medico-legal evaluation of adolescent parricide offenders: thirty nine cases from Turkey. *J Fam Viol.* 2011;26(1):1-7. [[Crossref](#)]